

Møte for lukkede dører
mandag den 10. desember 1951 kl. 9.

President: Johan Wiik.

Dagsorden:

1. Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om ikke-offentliggjorte overenskomster inngått med fremmede makter (innst. S.N.).
2. Tilråding frå finans- og tollnemnda om «Herdningsfabrikkenes midlertidige reguleringsfond». Overslag over inntekter og utgifter 1951-52 (innst. S.M.).
3. Innstilling fra den forsterkede skog-, vassdrag- og industrikomite om ordning av visse spørsmål i forbindelse med ombyttingen av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab (Norsk Hydro) (innst. S.O.).
4. Innstilling fra den forsterkede skog-, vassdrag- og industrikomite om hjemkjøp av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab (Norsk Hydro) (innst. S.P.).

Presidenten: Presidenten foreslår møtet satt for lukte dører. Det ansees vedtatt.

Videre foreslår presidenten at Regjeringens medlemmer og de i forretningsordenens § 54 nevnte funksjonærer gis adgang til møtet. Videre foreslåes at handelsråd Boye i Utenriksdepartementet og, for sak nr. 3 og 4's vedkommende, direktør Erik Poulsson og førstesekretær Eilif Andersen gis adgang til møtet. Det ansees vedtatt.

Sak nr. 1.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om ikke-offentliggjorte overenskomster inngått med fremmede makter (innst. S.N.).

Komiteen hadde innstillet:

Utenriksdepartementets melding om ikke-offentliggjorte overenskomster med fremmede makter i 1950 - vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 2 .

*Tilråding frå finans- og tollnemnda om
«Herdningsfabrikkenes midlertidige reguleringsfond».
Overslag over inntekter og utgifter 1951-52 (innst. S.M.).*

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 88, 1951 - blir å leggja ved møteboka.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 3 .

*Innstilling fra den forsterkede skog-, vassdrag- og
industrikomite om ordning av visse spørsmål i forbindelse med
ombyttingen av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk
Kvælstofaktieselskab (Norsk Hydro) (innst. S.O.).*

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i:

1. At Kongen godkjenner de avtaler, datert 8. mai 1951, som er inngått mellom de befullmektigede franske og norske forhandlere om ordning av visse spørsmål i forbindelse med ombyttingen av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab (Norsk Hydro).
2. At det på de vilkår som er tatt inn i tilråding fra Industridepartementet av 30. november 1951 ytes godtgjørelse til de eiere av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab utenfor Frankrike som har fått sine aksjer inndratt på grunn av oversittelse av anmeldelsesfristen.
3. At det av inntekter under Direktoratet for fiendtlig eiendom i budsjett-terminen 1951-52 avsettes kr. 1 000 000 til dekning av godtgjørelser i henhold til punktene 1 og 2.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Sak nr. 4.

Innstilling fra den forsterkede skog-, vassdrag- og industrikomite om hjemkjøp av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab (Norsk Hydro) (innst. S.P.).

Saken i sin alminnelighet ble undergitt debatt.

Holm: Representanten Ingvaldsen og jeg har en dissens her, idet vi finner at det ikke er tiden nå til å bruke dyrebar valuta til innkjøp av franske aksjer som måtte være på markedet. For det første så monner det så forferdelig lite med slike innkjøp, og for det annet er jeg personlig av den oppfatning at det ikke er noen grunn for staten til å kjøpe inn flere aksjer. Ifjor da vi behandlet denne sak, fremholdt representanten Ingvaldsen at hvis den overenskomst med Sveits som da var på tale, om å få overført visse sperrede aksjeposter i Norsk Hydro som stod i Sveits, gikk i orden, ville vi uten videre få et så stort tillegg til det vi før hadde, at vi kunne kontrollere over 50 pst. av Hydro-aksjene, delvis på statens hånd og delvis på norske borgeres hender. Hvis vi ikke fikk den overenskomst, ville i tilfelle småkjøp ikke monne noe i det hele tatt. Det samme syn har vi i år. Dessuten har vi fått overenskomsten med Sveits, og Norge kontrollerer i dag ca. 54 pst., idet staten har 46,5 pst. og en norsk aksjegruppe 7,9 pst. Å fortsette videre innkjøp vil etter min mening ikke ha noen interesse, idet jeg ikke er interessert i at Norsk Hydro skal bli noen statsbedrift. Jeg vil derfor ta opp forslag om at St.prp. nr. 171 ikke bifalles.

Presidenten: Hr. Holm har tatt opp forslag om at St.prp. nr. 171 ikke bifalles.

Jakob Pettersen (komiteens formann og ordfører): Jeg vil i motsetning til min komitekollega Holm anbefale denne innstilling. Det finnes en del Hydro-aksjer til salgs på det utenlandske marked - merkelig nok, til forskjell fra markedet her hjemme der det praktisk talt aldri finnes Hydro-aksjer til salgs. Staten har i løpet av noen år brukt 1,5 million kroner til innkjøp av Hydro-aksjer. Den har for dette beløp kjøpt inn nesten 8.000 aksjer, aksjer som den har fått meget billig. Gjennomsnittsprisen for samtlige disse aksjer ligger på omkring 190 kroner, mens aksjene på det fri marked i dag noteres til 370-380 kroner. Dette har ikke så veldig stor betydning rent prosentmessig, vil en kanskje si, når det gjelder fordeling av aksjekapitalen. Men en skal huske på at Norsk Hydro i dag sannsynligvis er vår største industrielle bedrift, i hvert fall en av de største vi har. Det er en bedrift som betyr uhyre mye for landets næringsliv i dag, og det er iallfall ikke for flertallet tvil om at det betyr temmelig mye med - jeg hadde nær sagt med hver aksje som vi

kan få kjøpt hjem. For denne millionen får vi kanskje ikke kjøpt så veldig mange aksjer. Det kan dreie seg om $\frac{1}{2}$ pst. av den samlede masse, kanskje godt og vel det. Men det er allikevel av stor betydning etter flertallets oppfatning at hver eneste aksje som er til salgs ute, blir kjøpt hjem, selv om det i og for seg prosentvis ikke betyr så mye. Dermed vil jeg ikke ha sagt at det er enighet innen flertallet om at staten skal ha disse aksjene, men det er et spørsmål som vi under denne sak ikke har tatt opp i det hele tatt. Det som flertallet, det store flertall 13 av 15, her er enig om, er at disse aksjene skal kjøpes hjem til landet. Vi får dem ganske rimelig i forhold til den pris som en ellers må betale her hjemme. Jeg anbefaler derfor innstillingen så varmt jeg kan.

Statsråd Evensen: Både i fjor og i år ble det brukt det argument fra herrene Holm og Ingvaldsen at dette kjøp av aksjer monner så lite. Til det kunne man da kort svare at det er full anledning for herrene til å ta opp forslag om større bevilgninger, så skal vi søke å få kjøpt flere aksjer. Men ellers, hvis man ser på totalbildet, for 5 år tilbake hadde den norske stat ingen aksjer i Norsk Hydro. I dag har vi i hvert fall henimot 46,5 pst. av aksjene. Det må vel sies å være fremskritt, selv om det er helt andre årsaker enn hjemkjøp som har bevirket dette store tall. Jeg vil gjerne også ha nevnt at når det i denne forbindelse snakkes om den dyrebare valuta som ikke bør nyttes til dette formål, er det jo bare én side av saken at dette kjøp er et utlegg i valuta. På den annen side skal man være oppmerksom på at utenlandske aksjeeiere jo har krav på utbytte, og dette skal betales i utenlandsk valuta. Om vi gjør det tankeeksperiment at de vel 400.000 Hydro-aksjer som i dag er på statens hender, hadde vært på utenlandske hender, ville de årlige utgifter etter det utbytte som Hydro har gitt etter krigen, ha dreiet seg om 3,6 millioner kroner året i utenlandsk valuta. Dette hjemkjøp av aksjer betyr i realiteten anvendelse av valuta for senere å spare valuta. Ellers vil jeg gjerne si at hvis det er noe som skulle være nokså åpenbart, er det betydningen av den rent samfunnsmessige innflytelse og kontroll over Hydro og dets virksomhet. Dette blir klarere og klarere etter hvert som tiden går og vi ser utviklingen.

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i at Industridepartementet på statens vegne fortsetter hjemkjøp av aksjer i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab (Norsk Hydro) for inntil kr. 1 000 000 som posteres i statsregnskapet under kap. 1009, Tilfeldige utgifter i alminnelighet.

Presidenten: Foruten innstillingen foreligger det av representanten Holm fremsatte forslag:

«St.prp. nr. 171 bifalles ikke.»

V o t e r i n g:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og Holms forslag bifaltes innstillingen mot 12 stemmer.

Protokollen ble referert uten å foranledige noen bemerkning.

Møtet hevet kl. 9.20.